

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету _____

вчене звання підпис ПБ декана
“ _____ ” _____ 2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.11.1 Бухгалтерський облік в управлінні підприємством

підготовки магістра
галузі знань 0305- Економіка і підприємництво
напряму 8.03050901 «Облік і аудит»
кваліфікація(спеціальність) магістр з обліку і аудиту

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Бухгалтерський облік в управлінні підприємством**»

для студентів за напрямом підготовки **магістр**, галузі знань - економіка і підприємництво, кваліфікації (спеціальності) - магістр з обліку і аудиту.

РОЗРОБНИК: доцент, канд.екон.наук Ковальова Т.В.

Рецензент доцент кафедри обліку і аудиту, кандидат технічних наук
Костенко Юрій Олексійович

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол від “   ”   20 року за №
число   місяць   рік   номер протоколу

Завідуючий кафедрою обліку і аудиту

док.наук з держ.упр., проф.   Маліков В.В.

©Харків, 2015 рік

© Харків, 2016 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>0305- Економіка і підприємництво</u>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>8.03050901 «Облік і аудит»</u>		
Модулів – 2	Спеціальність: <u>облік і аудит</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 12		2015-й	2015-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –1,5 самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	24 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	8 год.
		Лабораторні	
		_____ год.	_____ год.
		Самостійна робота	
		80 год.	126 год.
		Індивідуальні завдання:	
		_____ год.	
		Вид контролю:	
іспит	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33%

для заочної форми навчання – 20 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: формування системи знань з підготовки облікової інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

2.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела управління підприємством; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємства.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теорію, методологію, практику формування облікової інформації для сучасних і потенційних потреб управління підприємством;
- теоретичні, методичні та практичні засади використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела в управлінні підприємством;
- порядок формування бухгалтерської звітності в управлінні підприємством;
- сутність професійного судження та порядок його застосування в бухгалтерському обліку.

вміти:

- класифікувати облікову інформацію будувати систему бухгалтерського обліку для потреб підприємства;
- організувати формування облікової інформації за стадіями облікового процесу, управляти якістю бухгалтерського обліку, контролювати якість облікової інформації;
- здійснювати підготовку бухгалтерської звітності, визначити інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, консультувати управлінський персонал підприємства щодо облікової інформації, розробити форми управлінської бухгалтерської звітності;
- формувати управлінську бухгалтерську звітність для управління економічним об'єктом;
- оцінювати інформаційні потреби користувачів, якість облікової інформації та бухгалтерську звітність;
- застосовувати техніки та методики надання облікової інформації для сучасних та потенційних потреб управління підприємством.

-

3. Програма навчальної дисципліни

Блок змістових модулів 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством

Змістовий модуль (Тема) 1. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством.

Роль облікової інформації в управлінні підприємством. Формування облікової інформації для управління. Сутність інтегрованої системи обліково-інформаційного забезпечення управління підприємствами. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль в системі внутрішнього контролю підприємства. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. Аспекти проблеми формування облікової інформації для управління. Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю підприємств. Управління складом і структурою економічної інформації. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру.

Змістовий модуль (Тема) 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством.

Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку. Основи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління. Фінансова класифікація господарських фактів, явищ і процесів в управлінні. Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством.

Змістовий модуль (Тема) 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.

Бухгалтерська звітність в управлінні підприємством. внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні підприємством. Концепція управлінської звітності. Принципи формування і класифікація управлінської звітності. Організаційно-технологічні особливості галузі і їх вплив на побудову системи управлінської звітності. Методичні аспекти формування і подання управлінської звітності. Процедури і можливості автоматизації підготовки і подання управлінської звітності. Оцінка ефективності функціонування системи управлінської звітності.

Змістовий модуль (Тема) 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень

Етапи процесу підготовки та прийняття управлінських рішень. Методи побудови функції витрат. Теоретичне обґрунтування класифікаційних ознак для групування витрат. Вплив управлінських рішень на поведінку витрат. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.

Змістовий модуль (Тема) 5. Облікова політика в ціноутворенні.

Сутність і роль цінової політики в сучасній економіці. Ціноутворення на різних типах ринків та за різних видів цінової політики. Основні види цін. Відображення ціноутворення в обліковій політиці. Загальні питання облікової політики підприємства. Техніка здійснення облікової політики підприємства з питань ціноутворення.

Змістовий модуль (Тема) 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства.

Розвиток бухгалтерського обліку як засобу підвищення ефективності управління вартістю підприємства. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства. Управління вартістю підприємств. Напрями змін в бухгалтерському обліку внаслідок його переорієнтації на систему управління вартістю підприємства. Методи оцінки вартості підприємства та їх розвиток. Узгодженість методів оцінки вартості активів із стратегією управління підприємством. Формування ринкової вартості підприємства в системі показників бухгалтерського обліку. Оцінка ринкової вартості підприємства в системі інформаційних ресурсів бухгалтерських рахунків. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування. Концептуальні підходи до системи управління вартістю підприємства. Методологічні засади оцінки балансових показників при визначенні вартості підприємства. Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами. Методологія облікового відображення показників вартості підприємства. Відображення інформації про вартість підприємства у фінансовій звітності. Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи управління.

Змістовий модуль (Тема)7 – СРС (основні завдання по змістовим модулям № 1-6.)

1. Розкрити сутність категорії «бухгалтерський облік» як інформаційної системи управління підприємством.
2. Сутнісна характеристика терміна «бухгалтерський облік».
3. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.
4. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.
5. Фінансова класифікація господарських фактів - явищ і процесів - в управлінні.
6. Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.
7. Вимоги користувачів облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.
8. Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.
9. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.
10. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.
11. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів.

Блок змістовних модулів 2. Бухгалтерський облік для прийняття економічних, екологічних та соціальних управлінських рішень.

Змістовий модуль (Тема) 1. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством. Обліково-аналітична система сільськогосподарського підприємства: сутність і структура. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль у системі контролю підприємства.

Змістовий модуль (Тема) 2. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.

Значення нормативного регулювання для бухгалтерського обліку та звітності. Призначення стандартів бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством. Групування облікових стандартів. Особливості застосування плану рахунків бухгалтерського обліку на підприємствах і в організаціях України.

Змістовий модуль (Тема) 3. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень.

Прийняття екологічних рішень і контроль за їх виконанням. Сутність і розвиток екологічного обліку. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку. Екологічний облік: проблеми формування та перспективи застосування. Екологічні доходи та зобов'язання в системі бухгалтерського обліку. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві.

Змістовий модуль (Тема) 4. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.

Загальна структура методології побудови бухгалтерського обліку в управлінні. Узгодження соціально-економічних інтересів груп заінтересованих осіб на основі синтезу бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль (Тема) 5. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.

Класифікація ризиків та управління ними. Рівні оцінки та управління ризиками. Фактори визначення внутрішнього та зовнішнього ризиків діяльності підприємства. Послідовність виконання процедур оцінки рівня різноманітних ризиків. Процес управління фінансовими ризиками. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками. Формування резервів як методу захисту від ризиків. Обґрунтування фінансових та інвестиційних рішень за умов ризику.

Змістовий модуль (Тема) 6. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Методика і техніка розробки форм носіїв облікової інформації. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством. Оцінка якості облікової інформації. Напрямки поліпшення якості облікової інформації щодо формування та розподілу даних бухгалтерського обліку.

Змістовий модуль (Тема) 7 – СРС (основні завдання по змістовим модулям № 1-6.)

1. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.
2. Екологічний облік як інформаційний інструмент управління підприємством.
3. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток.
4. Бухгалтерський облік в системі управління стійким розвитком.
5. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.
6. Оцінка якості облікової інформації.
7. Взаємозв'язок ризиків як фактів господарської діяльності з об'єктами бухгалтерського обліку.
8. Теоретичні основи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
9. Концептуальні підходи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
10. Побудова внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	ла б.	ін д.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Блок змістовних модулів 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством												
Тема 1. Сутність і	5	2	1			2	9	1	-	-	-	8

місце облікової інформації в управлінні підприємством												
Тема 2. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	7	2	1			4	9,5	1	0,5			8
Тема 3. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.	8	2	2			4	9,5	1	0,5			8
Тема 4. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 5. Облікова політика в ціноутворенні	7	2	1			4	11	2	1			8
Тема 6. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	8	2	1			5	10	2	1			8
Разом за змістовим модулем 1	45	12	8	-	-	25	60	8	4			48
Блок змістовних модулів 2. Бухгалтерський облік для прийняття економічних, екологічних та соціальних управлінських рішень												
Тема 1. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	8	2	2			4		1	0,5			8
Тема 2. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.	8	2	2			4		1	0,5			8
Тема 3. Бухгалтерський	7	2	1			4		2	1			8

облік для прийняття екологічних рішень.												
Тема 4. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.	7	2	1			4		1	1			8
Тема 5. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства.	8	2	1			5		2	-			8
Тема 6. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	7	2	1			4		1	1			8
Разом за змістовим модулем 2	45	12	8			25		8	4			48
Усього годин	90	24	16	-	-	50	120	16	8			96
Підготовка та складання іспиту	30		-	-		30			-	-	-	
Усього годин	120	24	16			80	120	16	8			96

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством	1
2	Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	1
3	Принципи, методи і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності	2
4	Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень	2
5	Облікова політика в ціноутворенні	1
6	Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	1
7	Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством	2
8	Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством	2
9	Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень	1
10	Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.	1
11	Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства	1
12	Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	1
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розкрити сутність категорії «бухгалтерський облік» як	2

	інформаційної системи управління підприємством	
2	Сутнісна характеристика терміна «бухгалтерський облік»	2
3	Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.	2
4	Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.	2
5	Фінансова класифікація господарських фактів - явищ і процесів - в управлінні.	4
6	Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.	2
7	Вимоги користувачів облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.	2
8	Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.	2
9	Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.	4
10	Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.	2
11	Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів.	2
12	Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.	4
13	Екологічний облік як інформаційний інструмент управління підприємством.	2
14	Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток.	2
15	Бухгалтерський облік в системі управління стійким розвитком.	2
16	Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.	2
17	Оцінка якості облікової інформації.	4
18	Взаємозв'язок ризиків як фактів господарської діяльності з об'єктами бухгалтерського обліку.	2
19	Теоретичні основи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.	2
20	Концептуальні підходи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.	2
21	Побудова внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств.	2
	Разом	50

8. Індивідуальні завдання

Немає.

7. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовуються такі види занять, як лекції та практичні заняття, а також самостійна робота студента при засвоєнні матеріалів лекцій та підготовки до практичних робіт.

При вивченні тем змістових модулів, а також при виконанні практичних робіт використовуються наступні методи навчання:

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний: студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція - відтворення): діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.

3. Метод проблемного викладу - студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод - процес мислення поетапно направляється й контролюється науково-педагогічним працівником або самими студентами на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.

5. Дослідницький метод - студенти самостійно вивчають літературу, інші джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші дії пошукового характеру.

Крім цих методів використовуються й інші, основані на виділенні джерел передачі змісту:

- *словесні*: джерелом знання є усне або друковане слово (розповідь, бесіда, інструктаж тощо);

- *практичні методи*: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії при виконанні практичних робіт;

- *наочні методи*: джерелом знань є використання в процесі навчання ІТ-технологій.

8. Методи контролю

Контроль за кожний змістовий модуль та підсумковий контроль за дисципліну в цілому здійснюється у вигляді тестування із застосуванням по 100 бальній системі.

- поточний (модульний) контроль за змістовим модулем здійснюється на кожній практичній роботі;

- підсумковий контроль за дисципліну проводиться у вигляді іспиту. Підсумкова оцінка знань, згідно наказу МОН України від 30.12.05 р. № 774, з навчальної дисципліни може визначатися як середньозважена результатів засвоєння окремих змістових модулів в інтервалі (1...100) балів зі згоди студента.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка за інтегрованим іспитом визначається як середньозважена оцінка результатів засвоєння двох залікових модулів (наказ №774 від 30.12.05):

$$Q_d = \alpha_1 \cdot B_1 + \alpha_2 \cdot B_2,$$

де B_1, B_2 - кількість балів отриманих за заліковий модуль;

α_1, α_2 – вагові коефіцієнти обсягу навчального матеріалу залікового модуля.

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	....	T6	T7	.....	T12		
8	8	8	8	8	8	100	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
75-79	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» для студентів денної та заочної форми навчання / ХНАДУ; укладач: Ковальова Т.В.

2. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 8.03050901 «Облік і аудит» ХНАДУ; укладач: Ковальова Т.В.

10. Рекомендована література

Базова

1. Бланк И.А. Управление финансовыми рисками. – К.: Ника-Центр, 2005. – 600 с.
2. Боголюбов С. А. Екологічне право. Підручник для ВНЗ, 2001.
3. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: учеб. для студентов вузов, обучающихся по экон. специальностям / М.А. Вахрушина. – 6-е изд., испр. – М.: Омега-Л, 2007. – 570 с.
4. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навч.-практичний посібник / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
5. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. – К.: КНЕУ, 2004. – 480 с.
6. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навч. посіб. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2010. – 488 с.
7. Гудзинський О.Д., Гуренко Т.О., Судомир С.М. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. – К.: ІПК ДСЗУ, 2010. – 2012 с.
8. Друри К. Управленческий и производственный учет / К. Друри. – М.: Юнити-Дана, 2007. – 1424 с.
9. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. – К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. – 400 с.
10. Жук В.М. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: [монографія] / В.М. Жук. - К.: ННЦ «ІАЕ», 2009. - 648 с.
11. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16. 07. 1999 р. № 996 – XIV.
12. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія / І.В. Замула. – Житомир : Вид-во ЖДТУ, 2010. – 440 с.
13. Карпенко, О. В. Управлінський облік : організація, методологія, методика викладання: монографія / О. В. Карпенко. – Полтава: РВВ ПУ СКУ, 2005. – 341 с.
14. Корягін М.В. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства / М.В. Корягін // Електронний ресурс. – Режим доступу: www.rusnauka.com/9_NND.../7_105797.doc.htm.
15. Лук'янова В. В. Діагностика ризику діяльності підприємства / В. В. Лук'янова. – Хмельницький: ПП Ковальський В. В., 2007. – 312 с.
16. Машина Н.І. Економічний ризик і методи його вимірювання. – К.: ЦНЛ, 2003. – 188 с.
17. Мендрул О. Г. Управління вартістю підприємств: монографія / О.Г. Мендрул – К.: КНЕУ, 2002. – 272 с.
18. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія / Ю.Ю. Мороз. – Житомир: ПП “Рута”,

2011. – 352 с.

19. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства : монографія / М.В.Болдуєв, О.В.Болдуєва, Т.П.Макаренко, Г.В.Власюк, О.В.Клименко. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. – 164 с.
20. Пилипенко А.А. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А.А. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенко А.А. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2011. - 344 с. (Укр. мов.).
21. Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико-методологічний аспект) : колективна монографія за загальною редакцією Гудзинського О.Д. – К.: ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2012. – 771 с.
22. Соколов Я.В. Бухгалтерський учет для руководителя : [учеб.-практ.пособн.] / Я.В. Соколов, М.Л. Пятов. – [3-е изд. перераб. и доп.]. – М.: ТК Велби, 2007. – 232 с.
23. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2006. — 526 с.

Допоміжна

1. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю / М. Бондар // Економічний аналіз. – 2010. – Вип.6. – С. 13-16.
2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Аналіз стану та перспективи розвитку, Київ - 2007. - 221с.
3. Гончар О.В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація: монографія. / О.В. Гончар – К.: ВПД "Формат". – 2011. – 372 с.
4. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві // Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. – Суми: Університетська книга, 2008. – С. 660- 685.
5. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві / В.М. Жук // Агроекологічний журнал. - 2012. - № 2. - С. 18-23.
6. Інструкція „Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
7. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія / Г.Г.Кірейцев. – Житомир: ЖДТУ, 2007. – 236 с.
8. Клапків М.С. Страхування фінансових ризиків. – Тернопіль: Економічна думка & Карт-бланш, 2002. – 570 с.
9. Кононенко А.Ф. Задачи управления производственными корпорациями и операционные игры. – М.: ВЦ РАН, 2004. – 42 с.
10. Мещеряков С.Г. Управление составом и структурой экономической информации//<http://www.cfin.ru/bandurin/article/sbrn05/13.shtml>.
11. Міжнародні принципи підготовки та складання фінансової звітності / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.dsbrickworks.com/mzhnarodnij-oblk-ta-audit/185>

12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.
13. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затвержені Міністерством фінансів України.
14. Попадюк С.В. Інформаційні технології та системи в обліку / С.В.Попадюк // [Електронний ресурс]: Режим доступу: // http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/63434.doc.htm
15. Пушкар М.С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти): Монографія – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – 422 с.
16. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія / М.С. Пушкар – Тернопіль; Карт-бланк. – 2006. – с. 86.
17. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О.О. Терещенко. – К. :КНЕУ, 2003. – 554 с.
18. Хорнгрен Ч.Т. Управленческий учет. 10-е изд. / Ч.Т.Хорнгрен, Дж.Фостер, Ш. Датар. ; пер. с англ. – СПб.: Питер, 2008. – 1008 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.library.if.ua
2. www.elbook.com
3. www.libr.org.ua
4. www.zakon.rada.gov.ua
5. <http://bukhalter911.com>
6. Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал <http://magazine.faaf.org.ua/>
7. Газета «Все про бухгалтерський облік» <http://vobu.kiev.ua>
8. Газета «Урядовий кур'єр» <http://www.ukurier.gov.ua/>
9. Електронна бібліотека <http://pidruchniki.com.ua/>

Розробник робочої програми:

К.е.н, доцент
науковий ступінь, вчене звання

Ковальова Т.В.
ПІБ розробника